

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОГО
БУДІВНИЦТВА
(ПФКТБ)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних,
будівельних і дорожніх машин і обладнання**

фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>G Інженерія, виробництво та будівництво</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>G11 Машинобудування (за спеціалізаціями)</u>
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	<u>G11.03 Технологічні машини та обладнання</u>
КВАЛІФІКАЦІЯ	<u>Фаховий молодший бакалавр з машинобудування</u>

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол від 31 серпня 2026 р. № 1)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01 вересня 2026 р.

В. о. директора _____ Євген ВАСІЛЬЄВ

(наказ від _____ 2026 р. № _____)

Полтава 2026р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціалізація	G11.03 Технологічні машини та обладнання
Спеціальність	G11 Машинобудування (за спеціалізаціями)
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з машинобудування
Освітньо-професійна програма	Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання

СХВАЛЕНО

Протокол засідання циклової комісії
професійно-практичної підготовки
спеціальності 133 Галузеве машинобудування
29.08.2022р. № 1

Голова комісії

Дмитро ЦИПЛУХІН

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання методичної ради
30.08.2022р. № 1

Голова методичної ради

Людмила ВАСИЛЕНКО

ПЕРЕГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
16.04.2024р. № 9

Зі змінами, внесеними наказом директора від 06.06.2025 №18-А

ПЕРЕГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
30.06.2026 р. № 8

ПЕРЕГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
31.08.2026 р. № 1

ПЕРЕДМОВА

ОПП розроблено на основі стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 288 Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 133 Галузеве машинобудування галузі знань 13 Механічна інженерія освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», введеного в дію з 2022/2023 навчального року.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 №1625 та таблиці відповідності спеціальностей зазначений стандарт є чинним для спеціальності G11 Машинобудування (за спеціалізаціями) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво до затвердження стандарту фахової передвищої освіти нового покоління.

URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzheni_standarty/2022/04/06/133-Haluzeve.mashynobuduvannya.06.04.22.pdf

Розроблено робочою групою у складі:

ЦИПЛУХІН Дмитро – голова робочої групи, голова циклової комісії професійно-практичної підготовки зі спеціальності G11 Машинобудування, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, що формують спеціальні освітні компетентності;

ВАСІЛЬЄВ Євген – член робочої групи, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, що формують спеціальні освітні компетентності;

ЗВОЛЬ Ірина – член робочої групи, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, що формують спеціальні освітні компетентності.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Опис освітньо-професійної програми зі спеціальності G11 Машинобудування (за спеціалізаціями) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво, спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Полтавський фаховий коледж транспортного будівництва
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з машинобудування
Професійна кваліфікація	Не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Спеціальність – G11 Машинобудування (за спеціалізаціями) Спеціалізація - G11.03 Технологічні машини та обладнання Освітньо-професійна програма – Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання
Форми здобуття освіти	Денна, заочна, індивідуальна
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	180 кредитів ЄКТС. Термін (тривалість) навчання: на основі повної загальної (профільної) середньої освіти - 2 роки 10 місяців; на основі базової середньої освіти (з одночасним здобуттям профільної середньої освіти) - 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Освітньо-професійна програма акредитована. Орган акредитації – Акредитаційна комісія України. Сертифікат про акредитацію освітньої програми серія ДО № 005214, чинний до 01.07.2027 р.
Термін дії освітньо- професійної програми	Освітньо-професійну програму впроваджено у 2022 році. Чинну редакцію введено в дію з 01 вересня 2026 року. Програма діє до наступного планового оновлення, але не довше строку дії сертифіката про акредитацію – до 01.07.2027 р.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	- базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); - повна загальна середня освіта (профільна середня освіта)
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання Освітньо-професійні програми ПФКТБ
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахових молодших бакалаврів, здатних ефективно виконувати експлуатацію, технічне обслуговування, діагностику та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин, а також організовувати безпечну й ресурсоощадну роботу виробничих підрозділів. Вона розроблена з урахуванням сучасних тенденцій оновлення машинного парку, результатів моніторингу працевлаштування випускників та актуальних потреб регіональних підприємств дорожнього будівництва, транспорту й логістики. Мета програми повністю відповідає місії Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва щодо створення інноваційного освітнього середовища для підготовки конкурентоспроможних фахівців галузевого машинобудування.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Об'єкти вивчення та/або діяльності: елементи конструкцій, технології виготовлення, організації експлуатації, обслуговування, випробування, контроль якості та ремонту технічних об'єктів машинобудування. Цілі навчання – підготовка фахівців здатних: - розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у сфері машинобудування, що передбачає застосування положень і методів інженерних наук та характеризується певною невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної області: - сукупність понять, засобів, способів і методів діяльності, спрямованих на розробку, виготовлення, експлуатацію, обслуговування, ремонт та утилізацію продукції машинобудування. Методи, засоби та технології: принципи та методи системного інжинірингу з розробки, виготовлення, експлуатації, обслуговування та ремонту технічних об'єктів машинобудування протягом всього життєвого циклу, що включає: - методи, засоби і технології розрахунків, основи проєктування, конструювання, виробництва,

	випробування, обслуговування, ремонту та контролю об'єктів навчання та діяльності; - методи комп'ютерного проектування, що містять комплекс прикладних програм розробки елементів технічних об'єктів машинобудування та їх супроводження протягом всього життєвого циклу; - сучасні інформаційні технології проектування на базі CAD/CAM систем. Інструменти та обладнання: - основне та допоміжне обладнання, засоби механізації, автоматизації та керування виробничими процесами машинобудування; - засоби технологічного, інструментального, метрологічного, діагностичного, інформаційного та організаційного обладнання виробничих процесів. Особливості програми: фокус підготовки звужено до експлуатації та ремонту підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин, що відрізняє програму від інших ОПП спеціальності G11 Машинобудування, зорієнтованих на виготовлення продукції машинобудування; програма передбачає власні спеціальні компетентності та результати навчання, яких не містить стандарт спеціальності; практична підготовка (25,5 кредитів ЄКТС, 14 % обсягу програми) реалізується на власному навчальному полігоні, у навчальних майстернях та лабораторному комплексі з натурними зразками дорожньо-будівельної техніки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фаховий молодший бакалавр (або фахівець) підготовлений до виконання робіт в галузі економіки за Національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010», затвердженим і введеним в дію наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (зі змінами): Секція С Переробна промисловість Розділ 33 Ремонт і монтаж машин і устаткування Група 33.1 Ремонт і технічне обслуговування готових металевих виробів, машин і устаткування Клас 33.12 Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення

	Секція G Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів Розділ 45 Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт Група 45.2 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів Клас 45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів Фаховий молодший бакалавр (або фахівець) здатний займати первинні посади (орієнтовні) до професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» затверджено і надано чинності наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами)): 3115 Механік 3115 Механік автомобільної колони (гаража) 3115 Механік виробництва 3115 Механік дільниці 3115 Механік з ремонту транспорту 3115 Механік з ремонту устаткування 3115 Механік цеху 3115 Механік-налагоджувальник 3115 Технік-конструктор (механіка) 3115 Технік-технолог (механіка) 3115 Технік з експлуатації та ремонту устаткування Сприяння працевлаштуванню випускників здійснюється шляхом співпраці з Полтавським обласним центром зайнятості та підприємствами-партнерами регіону, з якими укладено договори про практичну підготовку та працевлаштування випускників. Коледж здійснює моніторинг кар'єрного шляху випускників, що дає змогу відстежувати адаптацію випускників у професійній діяльності та враховувати відгуки роботодавців під час перегляду освітньо-професійної програми.
Академічні права випускників	Продовження освіти за початковим рівнем (короткий цикл) або першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також можливість продовження навчання за спорідненими спеціальностями у закладах вищої освіти на умовах визнання раніше здобутих кредитів ЄКТС. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, в тому числі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та

	інтегративні, контекстні технології навчання, студентоцентроване навчання.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою – («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Види контролю: поточний, тематичний, періодичний (проміжний), підсумковий, самоконтроль Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист лабораторних, практичних, розрахункових робіт, різних видів практики, курсових проєктів (робіт), заліки, екзамени, публічний захист кваліфікаційної роботи Критерії оцінювання програмних результатів навчання за кожним освітнім компонентом є чіткими й оприлюднюються в робочих програмах навчальних дисциплін на сторінці дисципліни (дистанційна навчальна платформа на базі Moodle/офіційний вебсайт Коледжу) до початку її вивчення. Передбачено різномісцеві види завдань (репродуктивний, реконструктивний, творчий рівні), зокрема засоби самоконтролю. У Коледжі діє прозора, визначена Положенням про організацію освітнього процесу, процедура оскарження результатів оцінювання та розв'язання конфліктних ситуацій.
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі машинобудування або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	Компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. <i>Компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти:</i> ЗК9. Здатність до аналізу та абстрактного мислення. ЗК10. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК11. Здатність діяти в умовах надзвичайних ситуацій воєнного та техногенного характеру, оцінювати їх ризики для населення і довкілля та вживати заходів щодо зменшення таких ризиків ЗК12. Здатність застосовувати базові знання фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для освоєння освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності ЗК13. Здатність дотримуватися правил безпеки життєдіяльності та збереження навколишнього середовища. ЗК14. Здатність брати участь у національному спротиві: надавати домедичну допомогу постраждалим за алгоритмами тактичної медицини, орієнтуватися на місцевості з використанням сучасних геоінформаційних систем і засобів зв'язку, дотримуватися вимог мінної та радіаційно-хімічної безпеки, застосовувати індивідуальні засоби захисту, дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права та зберігати психологічну стійкість в умовах кризових ситуацій і збройної агресії для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
Спеціальні компетентності (СК)	<i>Компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності:</i> СК1. Здатність застосовувати типові методи природничих та технічних наук для розв'язування професійних практичних завдань галузевого машинобудування.

	СК2. Здатність оцінювати параметри працездатності матеріалів, конструкцій та машин у процесі експлуатації та знаходити відповідні рішення для забезпечення їх надійності, в тому числі і за наявності деякої невизначеності. СК3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі конструкторської та технологічної підготовки виробництва. СК4. Здатність здійснювати раціональний вибір технологічного обладнання, комплектацію технічних комплексів, мати базові уявлення про правила їх експлуатації у галузевому машинобудуванні. СК5. Здатність використовувати математичні методи для розв'язку задач у галузі машинобудування, зокрема здійснювати розрахунки на міцність, жорсткість, стійкість, витривалість, довговічність у процесі життєвого циклу технічних об'єктів галузевого машинобудування. СК6. Здатність виконувати технічні вимірювання, одержувати, аналізувати та оцінювати результати вимірювань, за потребою застосовувати для поліпшення процесів виробництва. СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні програми для вирішення технічних завдань у галузі машинобудування. СК8. Здатність представлення результатів своєї діяльності з дотриманням загальноприйнятих норм і стандартів. СК9. Здатність описувати та класифікувати широке коло технічних об'єктів та процесів, що ґрунтується на базових знаннях та розумінні основних механічних теорій та практик, а також суміжних наук <i>Компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти:</i> СК10. Здатність до читання і виконання машинобудівних і будівельних креслень. СК11. Володіння методами слюсарних, верстатних, ковальсько-зварювальних, розбирально-складальних та регулювальних робіт. СК12. Здатність організовувати виробничий процес, планувати та аналізувати господарську діяльність підприємств з експлуатації та ремонту машин і обладнання. СК13. Здатність вести облік роботи, розраховувати собівартість продукції та інші економічні показники, використовувати інформаційні технології для рішення
--	--

	практичних завдань з експлуатації та ремонту будівельних машин і обладнання. СК14. Здатність вести контроль за витратами експлуатаційних та конструкційних матеріалів і запасних частин для експлуатації та ремонту будівельних машин і обладнання. СК15. Володіння методами оптимального використання машин і обладнанням за призначенням, організації зберігання та списання машин і обладнання, а також методами монтажу, демонтажу та транспортування машин, обладнання і металевих конструкцій. СК16. Здатність розробляти заходи з охорони праці та промислової санітарії, техніки безпеки і протипожежної безпеки, проводити інструктажі та навчання щодо безпечних методів та прийомів роботи, а також нагляд за додержанням правил охорони праці робітників, що обслуговують та ремонтують машини і обладнання. СК17. Здатність розуміти роботу окремих типових елементів конструкцій автомобільних доріг та їх взаємодію. СК18. Здатність застосовувати на практиці заходи з забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах СК19. Здатність використовувати автоматизовані системи керування технологічними процесами та цифрові засоби моніторингу виробництва.
7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
	<i>Результати навчання, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності:</i> РН1. Застосовувати набуті знання з технічних та природничих наук для вирішення завдань галузевого машинобудування. РН2. Застосовувати знання будови та принципу дії технологічного устаткування для забезпечення потреб галузевого машинобудування. РН3. Забезпечувати правильну експлуатацію об'єктів галузевого машинобудування та бережливе ставлення до них, аналізувати та організовувати технологічні процеси їх експлуатації, обслуговування і ремонту. РН4. Використовувати стандартні методики та державні стандарти під час проектування деталей і вузлів технологічного устаткування та пристосувань. РН5. Використовувати та розробляти конструкторську і технологічну документацію під час проектування

	технологічних процесів галузевого машинобудування. РН6. Вживати заходи з охорони праці та довкілля, реалізовувати їх та проводити інструктажі з питань охорони праці на підприємствах галузевого машинобудування. РН7. Володіти методами конструювання та розрахунку типових вузлів та механізмів технічних об'єктів галузевого машинобудування, виконувати конструкторські розрахунки окремих елементів вузлів та машин (розрахунки на міцність, жорсткість, стійкість, витривалість), пропонувати зміни в конструкторську та технологічну документацію. РН8. Обирати і застосовувати потрібні методи, обладнання та інструменти для виготовлення, експлуатації та ремонту машин, вузлів, деталей. РН9. Організовувати підготовку виробництва, експлуатацію машин та механізмів, застосовуючи автоматичні системи підтримування життєвого циклу. РН10. Застосовувати засоби технічного контролю для оцінювання параметрів об'єктів і процесів у галузевому машинобудуванні, здійснювати моніторинг стану контрольно-вимірювальних установок, приладів, інструменту та виконувати просте їх регулювання. РН11. Розуміти структуру і взаємодію служб підприємств галузевого машинобудування. РН12. Володіти термінологією галузевого машинобудування, спілкуватись в професійному середовищі державною та іноземною мовами. РН13. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та комунікаційні технології на всіх етапах життєвого циклу технічних об'єктів галузевого машинобудування. РН14. Знаходити потрібну інформацію в технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати, оцінювати та використовувати цю інформацію під час розв'язування задач галузевого машинобудування. <i>Результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти:</i> РН15. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України. РН16. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень,
--	--

	бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави. RH17. Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері галузевого машинобудування. RH18. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб. RH19. Використовувати різні форми і методи рухової активності для ведення здорового способу життя. RH20. Діяти в умовах надзвичайних ситуацій воєнного та техногенного характеру, оцінювати їх ризики для населення і довкілля та вживати заходів щодо зменшення таких ризиків RH21. Застосовувати на практиці методи виконання слюсарних, верстатних, ковальсько-зварювальних, розбирально-складальних та регулювальних робіт. RH22. Застосовувати на практиці заходи з забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах RH23. Надавати домедичну допомогу постраждалим за протоколом MARCH, здійснювати евакуацію постраждалого одним і двома рятувальниками; орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та програмними комплексами навігації; виявляти ознаки мінної небезпеки та діяти за правилами поведінки з вибухонебезпечними предметами; розпізнавати ознаки застосування зброї масового ураження та використовувати засоби індивідуального захисту; застосовувати прийоми психологічної саморегуляції та протидіяти інформаційно-психологічним впливам. RH24. Підбирати експлуатаційні, конструкційні матеріали та запасні частини під час експлуатації, технічного обслуговування та ремонту техніки, вести контроль їх якості, витрат, розробляти заходи з раціонального і економного використання.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає ліцензійним вимогам. Підготовка студентів спеціальності G11 Машинобудування, спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання здійснюється двома цикловими комісіями. Реалізація освітньо-професійної програми забезпечується педагогічними працівниками, а також особами, що

	залучаються до реалізації ОПП на умовах трудового договору. Викладачі, що працюють за сумісництвом, - це провідні спеціалісти, практичні працівники галузі, підприємницьких та контролюючих структур регіону. Частка педагогічних працівників, які працюють за основним місцем роботи, складає більше 50 відсотків за відповідною спеціальністю. Кожний освітній компонент забезпечений педагогічними працівниками з урахуванням їх освітньої та/або професійної кваліфікації. Відповідність кваліфікації визначається спеціальністю згідно з документом про вищу освіту або науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років (крім педагогічної чи науково-педагогічної діяльності), причому більше 25 відсотків лекцій проводяться педагогічними працівниками, які мають категорію «спеціаліст вищої категорії»
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності G11 Машинобудування, спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання та навчальних планів фаховий коледж забезпечений навчальним полігоном, майстернями, навчальними кабінетами та лабораторіями, які оснащені сучасним обладнанням та устаткуванням, приладами, вимірювальною і діагностичною апаратурою та персональними комп'ютерами, що забезпечує високий рівень підготовки фахівців, спортивними залами та спортивними майданчиками, медичним пунктом, бібліотекою з читальним залом, актовим залом та пунктом харчування. В навчанні використовуються сучасні комп'ютерні засоби та програмне забезпечення. Функціонують 2 комп'ютерних класи, які дозволяють впроваджувати сучасні інноваційні технології навчання та забезпечувати інформатизацію навчального процесу. Забезпечення навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням становить більше 20 відсотків кількості навчальних аудиторій. Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу відповідає ліцензійним умовам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення.	Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності передбачає наявність затверджених освітньо-професійних програм та відповідних навчальних планів, програм навчальних дисциплін та програми практик, що відповідають вимогам стандарту фахової передвищої освіти спеціальності 133 Галузеве машинобудування (чинного для

	спеціальності G11 Машинобудування (за спеціалізаціями)). В навчанні використовується як бібліотечний фонд Коледжу та електронна база бібліотеки з режимом WEB-доступу, так сайт дистанційної навчальної платформи та власні навчально-методичні розробки викладачів Коледжу. У бібліотеці в наявності (у тому числі в електронній формі) не менше двох різних найменувань фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю для спеціальності G11 Машинобудування.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти	-

2. Перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання

2.1 Перелік освітніх компонентів ОПП

Код о/к	Освітні компоненти ОПП	Кіль- кість кредитів ЄКТС	Форма підсум- кового конт- ролю**
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
OK1	Історія України	3,5	диф.залік
OK2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	диф.залік
OK3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	екзамен
OK4	Фізичне виховання	5	диф.залік
OK5	Основи етики та культурологія	1,5	диф.залік
OK6	Основи філософських знань	2	диф.залік
OK7	Соціологія	2	диф.залік
OK8	Основи економічної теорії	1,5	диф.залік
OK9	Основи правознавства	1,5	диф.залік
OK10	Прикладна механіка	6	екзамен
OK11	Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка	6	диф.залік
OK12	Основи екології	1,5	диф.залік
OK13	Електротехніка, електроніка та мікропроцесорна техніка	4,5	диф.залік
OK14	Основи вищої математики	3	диф.залік
OK15	Безпека життєдіяльності	1,5	диф.залік
OK16	Загальна фізика	2	диф.залік
OK17	Комп'ютерне проектування	1,5	диф.залік
OK18	Основи автоматики і робототехніки	1,5	диф.залік
OK19	Основи національного спротиву***	3	диф.залік
OK20	Основи психологічних знань	2	диф.залік
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
OK21	Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання	5	диф.залік
OK22	Деталі машин (у тому числі курсовий проєкт)	7	екзамен
OK23	Матеріалознавство та технологія конструкційних матеріалів	5	екзамен
OK24	Гідравліка, гідро-та пневмоприводи	3	диф.залік
OK25	Експлуатація машин (у тому числі курсовий проєкт)	9	екзамен
OK26	Економіка підприємства (у тому числі курсова робота)	6	екзамен
OK27	Двигуни внутрішнього згорання, автомобілі та трактори	8	екзамен

OK28	Ремонт машин (у тому числі курсовий проєкт)	9	екзамен
OK29	Охорона праці	3	диф.залік
OK30	Вантажопідйомна та транспортуюча техніка	4	диф.залік
OK31	Експлуатаційні матеріали	2	диф.залік
OK32	Галузева екологія	1,5	диф.залік
OK33	Правила та безпека дорожнього руху	5	диф.залік
	Практична підготовка		
	Навчальна практика:		
OK34	Слюсарна практика	4,5	диф.залік
OK35	Верстатна практика	3	диф.залік
OK36	Зварювальна практика	1,5	диф.залік
OK37	Монтажно-демонтажна практика	6	диф.залік
	Виробнича практика:		
OK38	Технологічна практика	7,5	диф.залік
OK39	Переддипломна практика	3	диф.залік
	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти:		
OK40	Кваліфікаційна робота (дипломний проєкт)	12	публічний захист
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми	162	
Вибіркові освітні компоненти ОПП* (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
	Вибірковий блок 1		
BK1		3	диф.залік
...			...
BK6		3	диф.залік
	Вибірковий блок 2		
BK1		3	диф.залік
...			...
BK6		3	диф.залік
Загальний обсяг вибірових компонент		18	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180	

Примітка:

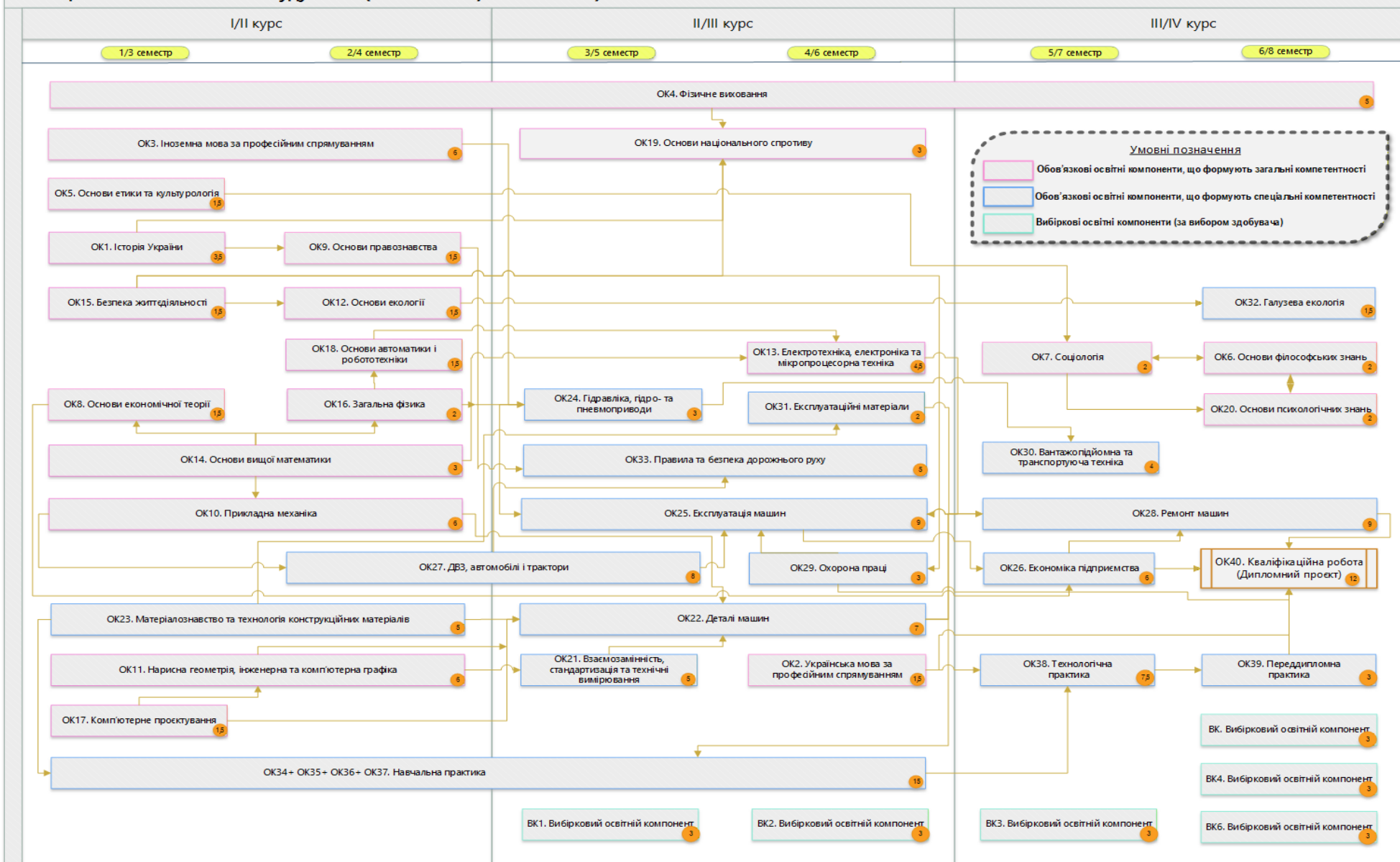
* - вибіркові освітні компоненти для поглиблення знань у межах обраної ОПП та/або здобуття додаткових спеціальних компетентностей (визначаються закладом освіти з обов'язковим дотриманням обсягу не менше 18 кредитів ЄКТС).

** - форми підсумкового контролю зазначено за навчальним планом на основі повної загальної (профільної) середньої освіти. У навчальному плані на основі базової середньої освіти для інтегрованих освітніх компонентів ОК3 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК10 «Прикладна механіка» та ОК23 «Матеріалознавство та технологія конструкційних матеріалів» формою підсумкового контролю є

диференційований залік, оскільки частину годин реалізовано за програмою профільної середньої освіти.

*** - освітній компонент «Основи національного спротиву» реалізується як аудиторна підготовка навчальної дисципліни обсягом 3 кредити ЄКТС відповідно до Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 № 1002; формою підсумкового контролю є диференційований залік з обов'язковою практичною складовою. Освітній компонент, загальна компетентність ЗК14 та програмний результат навчання РН23 передбачені для денної та дуальної форм здобуття освіти. Для здобувачів, які відповідно до статті 6-2 Закону України «Про основи національного спротиву» та зазначеної Типової програми звільняються від вивчення цієї навчальної дисципліни, планується інший освітній компонент відповідного обсягу.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання за спеціальністю G11 Машинобудування (на базі БЗСО/на базі ПЗСО)

3. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційної роботи, яка спрямована на перевірку досягнень результатів навчання, визначених стандартом та ОПП.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання типової спеціалізованої задачі або практичної технічної проблеми галузевого машинобудування, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорій та методів механічної інженерії.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті або в репозитарії закладу фахової передвищої освіти.

Фаховий коледж на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання зі спеціальності G11 Машинобудування, спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра. Особі, яка успішно виконала відповідну ОПП, видають диплом фахового молодшого бакалавра.

Атестація здійснюється публічно та відкрито.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечування якості фахової передвищої освіти

Система забезпечення фаховим коледжем якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління коледжем, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;
- 2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;
- 3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;
- 4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти;
- 5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання;
- 6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;
- 7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;
- 8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;
- 9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;
- 10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності. Ця процедура реалізується відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва (наказ в. о. директора від 12.06.2026 № 28-А) і передбачає

обов'язкову перевірку кваліфікаційних та курсових проєктів (робіт) на ознаки порушення академічної доброчесності до їх захисту, розгляд повідомлень про порушення Комісією з питань академічної доброчесності та етики як уповноваженим органом, документування й оприлюднення її рішень на офіційному вебсайті коледжу та щорічне звітування Комісії перед педагогічною радою. Результати автоматизованої перевірки є одним із джерел доказів і не є єдиною підставою для висновку про порушення академічної доброчесності: остаточне рішення ухвалює Комісія з урахуванням усіх обставин справи;

- 11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;
- 13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;
- 14) надання методичної допомоги педагогічним працівникам у процесі контролю;
- 15) оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності;
- 16) розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- 17) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

5. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	Професійні стандарти за спеціальністю G11 Машинобудування (за спеціалізаціями), спеціалізацією G11.03 Технологічні машини та обладнання станом на дату затвердження освітньо-професійної програми відсутні.
Особливості Стандарту фахової передвищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	У зв'язку з відсутністю професійного стандарту професійна кваліфікація за цією освітньо-професійною програмою не присвоюється. У разі затвердження відповідного професійного стандарту освітньо-професійну програму буде переглянуто.

6. Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми

		OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	
3K1																																										
3K2		*			*	*	*	*	*	*			*		*	*					*																					
3K3			*	*							*	*						*								*	*			*					*	*	*	*	*	*	*	*
3K4												*		*				*	*	*						*	*			*						*	*	*	*	*	*	*
3K5		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3K6				*																																						
3K7																		*	*		*																					
3K8						*	*				*			*	*												*		*													*
3K9					*	*								*	*						*																					
3K10																		*	*							*			*													*
3K11																				*														*								
3K12											*	*		*	*		*																									
3K13													*			*																	*									
3K14																				*																						
CK1																							*		*																*	
CK2																								*	*	*			*							*	*	*	*	*	*	*
CK3																							*	*	*		*	*							*	*	*	*	*	*	*	*
CK4																							*	*	*		*	*		*											*	*
CK5										*				*									*	*			*	*					*								*	*
CK6																						*				*	*		*	*											*	*
CK7			*																				*	*			*	*		*	*										*	*
CK8																						*	*			*	*		*	*											*	*
CK9																										*	*		*	*											*	*
CK10											*							*									*	*													*	*
CK11																																			*	*	*	*	*	*	*	
CK12																										*	*		*										*	*	*	*
CK13																										*	*	*		*											*	*
CK14																										*	*	*		*		*									*	*
CK15																										*	*				*		*								*	*
CK16																										*	*			*		*									*	*
CK17																										*	*							*								
CK18														*														*					*									
CK19													*						*										*													

7. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

8. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																		
	Загальні компетентності														Спеціальні компетентності				
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5
РН1. Застосовувати набуті знання з технічних та природничих наук для вирішення завдань галузевого машинобудування.			*	*								*	*		*	*	*	*	*
РН2. Застосовувати знання будови та принципу дії технологічного устаткування для забезпечення потреб галузевого машинобудування.			*				*									*	*	*	*
РН3. Забезпечувати правильну експлуатацію об'єктів галузевого машинобудування та бережливе ставлення до них, аналізувати та організовувати технологічні процеси їх експлуатації, обслуговування і ремонту.			*	*	*		*								*	*	*	*	*
РН4. Використовувати стандартні методики та державні стандарти під час проєктування деталей і вузлів технологічного устаткування та пристосувань.			*				*								*	*	*	*	*
РН5. Використовувати та розробляти конструкторську і технологічну документацію під час проєктування технологічних процесів галузевого машинобудування.			*		*	*			*						*	*	*	*	*
РН6. Вживати заходи з охорони праці та довкілля, реалізовувати їх та проводити інструктажі з питань охорони праці на підприємствах галузевого машинобудування.	*	*	*	*			*					*				*	*		*
РН7. Володіти методами конструювання та розрахунку типових вузлів та механізмів технічних об'єктів галузевого машинобудування, виконувати конструкторські розрахунки окремих елементів вузлів та машин (розрахунки на міцність, жорсткість, стійкість, витривалість), пропонувати зміни в конструкторську та технологічну документацію.			*	*			*								*	*	*	*	*
РН8. Обирати і застосовувати потрібні методи, обладнання та інструменти для виготовлення, експлуатації та ремонту машин, вузлів, деталей.			*	*			*								*	*	*	*	*
РН9. Організовувати підготовку виробництва, експлуатацію машин та механізмів, застосовуючи автоматичні системи підтримання життєвого циклу.			*				*	*							*	*	*	*	*
РН10. Застосовувати засоби технічного контролю для оцінювання параметрів об'єктів і процесів у галузевому машинобудуванні, здійснювати моніторинг стану контрольно-вимірювальних установок, приладів, інструменту та виконувати просте їх регулювання.			*	*			*								*	*	*	*	*
РН11. Розуміти структуру і взаємодію служб підприємств галузевого машинобудування.	*	*	*	*												*	*	*	*
РН12. Володіти термінологією галузевого машинобудування, спілкуватись в професійному середовищі державною та іноземною мовами.			*	*	*											*	*	*	*
РН13. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та комунікаційні технології на всіх етапах життєвого циклу технічних об'єктів галузевого машинобудування.			*			*	*	*	*						*	*	*	*	*
РН14. Знаходити потрібну інформацію в технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати, оцінювати та використовувати цю інформацію під час розв'язування задач галузевого машинобудування.			*	*	*	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*
РН15. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.	*		*							*						*	*	*	*
РН16. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень, бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.		*	*	*												*	*	*	*
РН17. Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері галузевого машинобудування.			*	*	*	*	*									*	*	*	*
РН18. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.			*				*	*								*	*	*	*
РН19. Використовувати різні форми і методи рухової активності для ведення здорового способу життя.		*														*	*	*	*
РН20. Діяти в умовах надзвичайних ситуацій воєнного та техногенного характеру, оцінювати їх ризики для населення і довкілля та вживати заходів щодо зменшення таких ризиків	*		*							*						*	*	*	*
РН21. Застосовувати на практиці методи виконання слюсарних, верстатних, ковальсько-зварювальних, розбирально-складальних та регулювальних робіт.			*	*											*	*	*	*	*
РН22. Застосовувати на практиці заходи з забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах			*													*	*	*	*
РН23. Надавати домедичну допомогу постраждалим за протоколом MARCH, здійснювати евакуацію постраждалого одним і двома рятувальниками; орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та програмними комплексами навігації; виявляти ознаки мінної небезпеки та діяти за правилами поведінки з вибухонебезпечними предметами; розпізнавати ознаки застосування зброї масового ураження та використовувати засоби індивідуального захисту; застосовувати прийоми психологічної саморегуляції та протидіяти інформаційно-психологічним впливам.														*		*	*	*	*
РН24. Підбирати експлуатаційні, конструкційні матеріали та запасні частини під час експлуатації, технічного обслуговування та ремонту техніки, вести контроль їх якості, витрат, розробляти заходи з раціонального і економного використання.			*													*	*	*	*

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
2. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» від 13.12.2022 № 2834-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 1021, зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. Наказ МОНУ від 18.02.2025 № 296 "Про затвердження Переліку спеціалізацій спеціальностей G4 Енерговиробництво (за спеціалізацією) та G11 Машинобудування (за спеціалізаціями), за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0353-25#Text>
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0570729-18#Text>
7. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
8. Стандарт фахової передвищої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 288 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 133 Галузеве машинобудування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/>

[Zatverdzeni.standarty/2022/04/06/133-Haluzeve.mashynobuduvannya.06.04.22.pdf](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text)

9. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365, зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 № 749 «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>
12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1833-24#Text>
13. Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти: методичні рекомендації. Вид. 2-ге. Київ, 2026.
14. Закон України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 № 1002 «Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»».
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>
17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2026 № 898 «Про затвердження Типової освітньої програми профільної середньої освіти за професійним спрямуванням» (вводиться в дію з 01.09.2027).